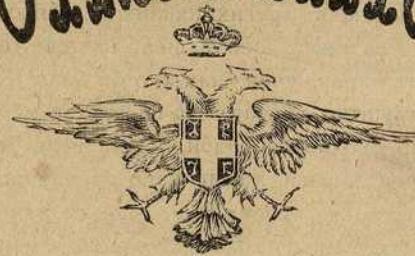

БРОЈ 3.

ГОД. IX.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

На збору грађана вароши Београда, који је држан 7. ов. месеца није дошло онолико бирача колико је по члану 13. зак. о општинама потребно, и за то се није могао да изврши пуноважно избор квартовних бирачих одбора.

Према томе, и погледом на став 13. чл. зак. о општинама, позивају се грађани београдски да 17. ов. мес. дођу на

ДРУГИ ОПШТИНСКИ ЗБОР

ради избора по 8 лица из свакога квартца за чланове и по 2 за заменике чланова квартовних бирачих одбора.

Збор овај почеће у 8 часова из јутра а бирачи могу долазити на изборно место до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Бирачки одбори за овај збор остају исти, који су били и на првом збору.

Гласање ће се вршити на овим местима:
а) За **кварт варошки** — у основно-мушкиј школи код саборне цркве (дубровачка улица);

б) за **кварт теразијски** — у теразијској муш. школи (улица 2 јаблана);

в) за **кварт дорђолски** — у основној мушкиј школи (Душанова улица);

г) за **кварт савамалски** — у основној мушкиј школи (савска улица преко пута квартца);

д) за **кварт палилулски** — у основној мушкиј школи (школска улица); и

ђ) за **кварт врачарски** — у основној мушкиј школи (пријепољска улица, спрочу војне болнице).

Од стране Суда општине вар. Београда 10. Јан. 1891. АБр. 47.

ИЗВЕШТАЈ

комисије за осветљење вароши Београда.

(СВРШЕТАК)

Па и поред тога видимо, где богатије општине као што су париска, лондонска, берлинска, римска, петроградска итд. осветљавају важније долове вароши електрицитетом плаћајући у исти мањи и гас који у тим местима не троше. На против чим се која општина отресе обавеза према друштву за експлоатацију гасног осветљења,

Недеља 13. Јануара 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упунтицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

она одма заводи ново електрично осветљење ма да јој гасно осветљење стоји готово на расположењу. Приватни пак потрошачи светлећег гаса, који према друштвима немају никаквих обавеза, у највише случајева напуштају гас и заводе електрично осветљење. Таквих примера има тако много, да сигурно не ћемо претерати ако кажемо да данас нема ни једне веће вароши у Европи, почев од Београда па до Лондона, у којој неби било ма какве приватне радње осветљене електрицитетом.

Из свију досадањих упоређења гасне и електричне светlostи са економског гледишта, можемо извести само један закључак: да је под иначе једнаким околностима електрично осветљење јевтиније од гасног.

Потписани чланови комисије за осветљење вароши Београда, руковођени напред изложеним разлозима у својој седници од 30 Октобра ове године решили су: да се за осветљење вароши Београда усвоји искључиво електрично осветљење. Ако би одбор општински нашао, да за сад то осветљење не би могао остварити, онда потписани чланови комисије предлажу да се остане при садањем али ојачаном петролеумском осветљењу, све док прилике не дозволе, да се електрично осветљење уведе.

Господо Одборници,

Потписаној комисији за осветљење наше престонице јако је стало за тим, да се то питање што правилније реши. И ако је нашла да је електрично осветљење сведено на светлосну јединицу јевтиније од гасног она вам не препоручује електрично осветљење због тога. Она узимаје да ће електрично осветљење коштати исто толико као и гасно, шта више она претпоставља да ће то осветљење коштати 10, 15 па и 20 процената скупље од гасног, па ипак, потписани чланови комисије, знајући да ће с мирном савешћу одговорити и савременој науци и напретку за којим треба сви да тежимо и коме треба сви да спремамо терена и у нашој општини и у нашој држави, препоручују вам да за осветљење вароши Београда усвојите електрично осветљење, јер је то осветљење препоручила савремена наука, јер то осветљење захтева хигијена.

У Београду Децембра 1890. год.

Председник **Н. П. Пашић**; чланови комисије за осветљење Београда: **Б. М. Станојевић**, **Б. Димитријевић**, **М. Велизарић**, **Коста Д. Главинић**, **Јов. Тадић**, **Б. С. Новаковић**, **Мат. Јовановић**.

ОДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ

Не слажем се с овим извештајем, јер није у њему поклоњена довољна пажња и другим врстама осветљења.

Код тако важних питања, као што је осветљење вароши, нужно је било у кратко описати све врсте осветљења, којима се вароши осветљавају и упоредити их, па изнети њине добре стране а и мане, како би се колико толико олакшало грађанима да се реше, какво ће осветљење да усвоје

за варош Београд. Тако је рађено приликом решавања питања о варошком водоводу, канализацији и калдрмишању, онда и с осветљењем није требало чинити изузетак.

Међу тим у овом извештају узноси се само електрично осветљење а поред тога представља се да су мане гасног осветљења тако страшне, да изгледа, да би био преступ, кад би се за варош Београд усвојило гасно осветљење.

На такав начин разуме се, да одбор наше општине нема избора, и мора да се реши за електрично осветљење.

Држим дакле, да је нужно било бар гасном осветљењу (гасу из каменог угља) непристрасно поклонити ону исту пажњу, која је у горњем извештају поклоњена електричној светlostи.

Кад се из искуства не познају обе те врсте осветљења, онда је врло тешко решити се за једно или друго. И тако једино на основу тачних података о искуствима, која су стекле друге вароши применујући једну или другу врсту осветљења, може се олакшати правилно решење овога питања.

Приликом решавања овакових питања, не могу хигијенски обзири бити једино меродавни. Нема сумње, да на прво место треба водити рачуна о хигијенским захтевима, али и у томе не треба претеривати, и у практичним случајевима, треба бити практичан

Ми сви врло добро знамо, да би из хигијенских обзира било куд и камо боље употребити посуђе од платине, злата или сребра за кување напе хране, али ипак зато служимо се бакарним и рђаво глеђисаним земљаним посуђем.

Не у толикој мери али ипак отприлике тако је и с применом електричне и гасне светlostи за осветљење вароши. И ако се зна, да с хигијенског гледишта електрично осветљење надмашује гасно, ипак се готово у свим већим европским варошима применује и одржава гасно осветљење и само по гдји-гдји увади се електрично осветљење.

У извештају комисије за осветљење вароши Београда, тврди се, да велике европске вароши не усвајају електрично осветљење с тога, што већ имају гасно осветљење и што су о друштвима која осветљавају направиле уговоре за 50 и 100 година и да све док ти уговори постоје, не могу завести никакво друго осветљење.

То није истина. Јер кад велике европске вароши могу да нађу милионе са увођење разних других корисних хигијенских установа, нашли би без сумње пута и начина, да се курталишу гасног осветљења, кад би оно запста било тако страшно у својој примени, као што се у горњем извештају преставља. Није истина, да се велике вароши курталисавају гасног осветљења, напротив оне га поред електричног осветљења и даље задржавају, јер у гасном осветљењу имају посред светlostи и извор топлоте, поуздана је светlost а и знатно је јевтинија од електричне светlostи.

Узвештају комисије за осветљење Београда, наводи се као „веома поучан пример“ општина минхенска, и вели се, да је општина минхенска закључила уговор с друштвом за гасно осветљење „за врло дуги низ година“) и да се за сво то време не може у Минхену завести електрично осветљење.“

Међу тим у ствари није тако. Уговор, који је општина минхенска закључила с друштвом за гасно осветљење истиче 31. Октобра 1899. године а и што је најважније, још сад не ради се на томе, да се с друштвом за гасно осветљење уговор раскине, већ напротив да се и на даље продужи. Исто тако није истина, да се у Минхену не може завести електрично осветљење. Оно је одавна већ заведено поред гасног осветљења и по потреби и даље се заводи. У почетку 1889. године било је у Минхену 588 електричних лампа (Bogen-lampen) и 23.231 сијалица.

Како се лакле то фактично стање ствари слаже с општим, што је узвештају комисије за осветљење Београда, казано?

Даље тврди се и ово: „Шта више општина је минхенска тако себи везала руке, да не може никакво друго ни гасно осветљење да уведе“, а у ствари ево у преводу од речи до речи како гласи та страшна обавеза у уговору између општине минхенске и друштва за гасно осветљење:

§. 4. Друштву ће се јамчити, да се магистрат одриче права, да за време трајања овога уговора, који је с њиме закључен, и док је исти у важности, другим предузимачима дозволи, да се служе јавним улицама и трговима варошким за полагање спроводних цеви ради гасног осветљења**); друштву се према томе оставља то право, да за време трајања уговора у свима улицама и јавним местима вароши за главно и погранично спровођење цеви, за јавно и приватно осветљење, могу са својим људима нужна откуповања извршити.“ и т. д.

Са овом одредбом стоји у неколико увеси и тачка 7. додатка уговора, која гласи:

„Магистрат јамчи друштву, да ако за нужно нађе, да неке општинске локале гасом осветли, да то осветљење уступи друштву.“

Напослетку у прилог мишљења, које ја заступам, да наведем још и следећу тачку истога уговора:

*) Да није за 50 или 100 годица!

**) Као што се из овога види, ова се обавеза односи само на гасно осветљење а о електричној или другој којој светлости нема ни помена.

§. 16. „Ако би се за време трајања уговора пронашло или би се могло употребити неко гасно или каква друга врста осветљења, које би односно јасно ће, чисто ће или мирног горења светлости, или због других каквих удобности било боље од сада њега осветљења, каквим је уговор с друштвом закључен, или ако би било јевтиње, то се друштво обвезује да на захтев магистрата само, по сходној погодби, у сразмери јевтиње цене произвођења, уведе како за варош, тако и за приватне то осветљење, ако се таква нова врста осветљења показала у већој мери да је практична.“

Из овога се види, да минхенској општини нису баш тако везане руке, да неби могла, само кад би хтела, да уведе искључиво електричну светлост у вароши, а и то се јасно види, да узвештају комисије за осветљење вароши Београда, погрешно је представљено фактично стање ствари у Минхену.

И онда је са свим природно, што не могу да се сложим с таквим извештајем, у коме се на основу погрешних података тражи од одбора београдске општине, да реши, да се за варош Београд усвоји електрично осветљење.

Да би се с мирном савешћу могли решити, да за варош Београд усвојимо електрично, као најцелисходније осветљење, нужни би нам били много поузданији и аутентичнији податци о тој врсти осветљења, но што се у овом извештају комисије за осветљење вароши Београда налазе.

Ја би се на послетку радо решио, ако наше финансијске прилике допусте, на комбиновано осветљење, т. ј. да главно осветљење буде гасом, а поред тога у маломе да имамо и електричне светлости, на то би се решио, јер сам имао до вољно прилике да видим, да је такав случај данас у многим европским варошима.

Противан сам пак томе, да се Београд осветли искључиво електричном светлошћу, јер сам уверен, да је та врста осветљења још недовољно усавршена и да је много скупља од гасног осветљења, које је осим тога боље од електричне светлости још и с тога, што у њему имамо и извор топлоте а и што за грађење гаса имамо у нашој земљи неискрпљиве количине материјала.

Др. Марко Т. Леко

члан комисије за осветљење вар. Београда.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

I. РЕДОВНИ САСТАНАК

3. Јануара 1991. год.

Били: Председник г. Н. П. Памић, члан суда г. С. Карапетић, чланови одбора: гг. М. Ј. Марковић, М. Јовановић, Д-р М. Т. Леко, М. Р. Маринковић, Дим. Најдановић, В. Новаковић, Л. Шток, С. Ј. Азијел, А. Ј. Одавић, М. Капетановић, М. Велизарић, В. Виторовић, Н. Р. Поповић, Ф. Васиљевић, Г. Драговић, Р. Р. Ђирковић, Ђ. Јовановић, К. Т. Михајловић, Ј. Ж. Ђурић, Г. Брикић, С. С. Милићевић, М. С. Денчић, Р. Џуљевић, М. Јанковић, К. Б. Михајловић, В. Николић, Р. Петровић, Ј. Станковић и К. Д. Главинић.

I.

Председништво општине саопштава, да је водоводна комисија одговорила на постављено питање о предрачунској цени за грађење 5 бунара Смрекеровог система, и актом (АБр. 15.) јавила да је цједрачуном предвиђено 50.000 д. а усвојена покуда Смрекерова износи 42.000 д.

Према овоме примљено је да је грађење 5 бунара остало на Смрекера према уговору и усвојеном предлогу водоводне комисије у акту (АБр. 2422.).

II.

Председништво износи на решење пројект буџета општине за 1891. годину.

По реферату члана буџетске комисије г. Марка Велизарића, да је комисија извршила преглед пројекта, како га је Суд општински саставио, и унела измене, које је с председништвом нашла за потребне — приступљено је одмах вајре начелном а по том и специјалном претресу, те је решено: да се у буџету општине београдске за ову 1891. годину предвиде ови приходи:**)

По усвојењу првог дела буџета о приходима, прешло се на генералну дебату о расходима а за тим приступљено и специјалном претресу, па су из прве партије: „плате вишег особља“ усвојене четири прве позиције, а даље решавање остављено за другу седницу.

III.

Према реферату Суда да је за 7. о. м. са зван збор општински (АБр. 2538/90) да на основу закона о општинама и изборног прописа изврши избор лица за бирачке одборе у овој 1891. години — изабрани бирачки одбори за збор 7. о. м. с тим да се у општинском листу састав истих обнани.

**) Отштампаће се буџет засебно.

познанике? Није их избегавао, па је и одлазио по коме.

Бернар се радовао што може да покаже добродушност своју и да чини добочинсева; а можда се у души и смејао, стискајући срдично захвалне руке спромашака, као што се, можда, и озбиљно стављао у улогу искреног покровитеља, човека имућна и приступачна.

Умео је лицу своме дати израз поштења — израз чисте душе и племенита срца.

Такви су они јунаци који знају јући у борбу са маском на лицу, која им је у овоме случају и штит.

И ма какав тај штит био: од челика, као онај, што га употребљаваху Римљани, или од коже, саксонски, потребан је свакако (штит) и онима који воде животну борбу. (Борба у којој слаби бивају славне жртве јаких).

Временом и Бернар беше дошао скоро дотле, да сам собом даде одговор, па некадања бојажљива питања:

Грижа савести не постоји!

Он главом беше сада живи и јасни доказ.

Док се његова жртва налазила у близини, пред његовим очима онако бледа, укочена, он се плашио па и дрхтао. Слабост живапа! Није

ПОДЖИСТАК

МАНСАРДА

ПРИПОВЕТКА

ЖИЛА КЛАРТИЈА

(НАСТАВАК — 11)

Слабо је падала Бернару сада на ум слава! Мисли о будућности и бесмртности имена, сад му изгледају празне и таште.

Дуго је узалудно очекивао бољи живот, а живећи у очајању, био изгубио и сваку наду да ће икад постићи оно за чим жуди. Сада, у пуном задовољству и изобиљу, проводио је пријатан живот у непрекидној раздрагавости.

Он се предаде њој и душом и телом, без прекида, без одмора, па понешен силном бујицом париског живота, није имао ви времена да осети какву грижу савести.

Једва је имао кад да мисли о својој срећи.

Што нам највише недостаје, јесте време. Кад би човек могао да господари временом, овладао би целим светом. Искуство прави људе, али — како се каже — искуство је плод, који се бере тек кад иструпи. Рафаелу и толиким другима, оскудевало ја време. Човек, господар времена био би Бог. И зар није најјаснија дефиниција Бога — вечност?

Рекох да Бернар није ни помишљао на своју кривицу. Међу тим он се и није био предао бујици париског живота да у њој нађе заборава. Није имао потребу да заборавља прошlost. Душа му је била спокојна и мирна. Његово лице издаваше само радост и весеље.

Пуни и румени образи његови показиваше здравље и бујну нарав. То не беше више онај бледи мршави младић кога смо пре гледали у мрачној и леденој мансарди. Очи му показиваше потпуну расположеност, а цело лице одаваше знаке савршеног задовољства. Једном речи он је живео и уживао. Устајао је око подне, доручковао овде-онде у најбољој кафани, или задовољавајући своје прохтеве по булеварима.

Није марио да се истиче и сматра себе за прва, ни по богатству. Често је делио пуне шаке и онима за које немараше. Је ли сретао

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Порески Одбор. Од 11. т. м. ради Порески Одбор у кући бр. 30. Јевремова ул. до квarta државног. Грађани, који би се имали ради чега да обраћају Пореском Одбору, нека ово приме ка знању.

Цена хлебу. У седници 9. ов. месеца Одбор општински решио је да се цена хлебу повиси са 2 паре, тако, да се за 20 дин. паре продаје хлеб тежак 870 грама. Такса ова важи од 11. ов. месеца.

Поротници. За поротнике у овој години изабрани су:

Гг. Коста Ризнић, трг.; Здравко Мочић, трг.; Димитрије Милојевић, трговац; Сава Цевајровић, ћурчија; Павле Цветковић, трг.; Петар Петровић, бравар; Кира Петровић, кафец.; Васа Дучић, трг.; Младен Николић, пензионар; Риста Миленковић, трг.; Милан Јанковић, кафец. (Македонац); Никола Марјановић, земљеделац; Милорад Стефановић, приватије; Мијајло Миловановић, трг.; Моша Демајо, трг.; Настас Крстић, трг.; Стојан К. Тодоровић, рент.; Петар Чоловић, пензионар; Бока Чупић, рент.; Живко Кузмановић, трг.; Ванђел Тома, трг.; Милош Скерлић, фабрикант шешира.

Присутници. За присутнике испитивању окривљеника, у овој години, изабрани су:

а) **Кварт варошки:** г.г. Макса Антонијевић, јувелир; Пера Арамбашић, трг.; Риста Милушић, трг.; Милош Томић, трг.; Јаков Меворах, мењач; Сава Богдановић, трг.; Никола Секулић, фризер; Сретен Новаковић, трг.; Стеван Јевтовић, златар; Јанајко Борђевић, бакал.; Милоје Тадић, трг.; Адолф Решовски, трговац.

б) **За кварт теразијски:** Јеврем Маринковић, пензионар; Јеврем Новаковић, пенз.; Живко Тодоровић, магаз.; Милан Тодоровић, бакал.; Глиша Матић, обућар;

могао да спава близу те масе меса без покрета и живота; али чим леш би однешен и „предат мајци земљи“ он се охрабри и подигне главу. Плућа му се распарише, и без гриже савести, без икакве плаше виште, он рече себи:

Шариз, свет, све је сад моје!

Бернар се врло ретко виђаше са Полом Верје-ом, својим старим пријатељем.

И не испитујући откуда одједном толико богатство Бернару, он инстинктивно погађаше, да је Бервар морао постати јунаком какве мрачне драме. Верије беше један од оних племенитих људи, чије срце није ничим заражено, но мирно и слободно куца. Морал у толико је јачи, у колико је човек узвишен. Верије је био у истини уметник. Одајући се сасма својим идеалима, он је корачао одређеном стазом, не питајући да ли ће му се труд кад наградити. Није ни мислио о награди, радио је само. Имајаше пред очима сувише светао циљ, да би га могло што друго узнемирити. Племенит и праведан, не беше у стању да скреће с пута. Такви људи греду постојаво и ако по мучној стази живота, не плашећи се да ће их савладати преоне, и не надајући се често викаквој другој награди, до сопственом задовољству. За поштена човека

Стеван Зорић, бербер; Коста Николић, бакалин; Алекса Јањић, кафец.; Сава Недељковић, лебар; Милоје Мајданац, пенз.

в) **За кварт врачарски:** Милија Јаковљевић, трг.; Паја Целебић, трг.; Филип Ређић, пензион.; Дамњан Димитријевић, кафец.; Милош Петковић, лебар; Коста Лазаревић, дуванџ.; Трајко Стојковић каф.; Благоје Ајдуковић, месар; Аћим Глигорић, каф.; Алекса Јоцић пенз.; Живан Новаковић пензиснап.

г) **За кварт државски:** Дума Деда, каф.; А. Петровић, пенз.; Коста Павловић, пенз.; Панта Боди, каф.; Коста Борисављевић, трг.; Мика Михохас, трг.; Светозар Павловић, каф.; Тодор Милишић, бак.; Аврам Тирић, приватије; Петар Кондић, бакалин.

д) **За кварт савамалски:** Драгомир Здравковић, трг.; Лука Пурић, трг.; Сима Провићало, магаз.; Алекса Тодоровић, магазац.; Милош Гођевац, гвожђ.; Вел. Табаковић, лончар; Бока П. Борђевић, трговац; Алекса Кумануди, трг.; Никола Ковачевић, магазација.

ђ) **За кварт наилуљски:** Стеван Јовановић, бакал.; Благоје Јовановић кафец.; Милош Трпковић, лебар и каф.; Благоје Милошевић, бербер.; Димитрије Вељковић, бакал.; Јован А. Живковић, бак.; Тодор Чупић, земљодел.; Сретен Димитријевић, каф.; Живан Бугарчић, каферија.

ГЛАСНИК ОПШТИНСКОГ СУДА

Повлашћеник. Почетком ове године новластица на испражњивање сенкгруба и помијара уступљена је г. Морену Албахари.

С њим је уговорено да испражњивање врши искључиво пнеуматичким справама и по прописаној такси.

Повлашћеник је дужан, на захтев, свакоме показати књижницу у којој су изложене таксе. Важи само она књижница, која има потврђење и печат општинског Суда.

О билету становаша. Надничар и праље имају се од 15. ов. м пријавити Суду општин-

то задовољство у ствари и јесте највећа награда. Може се споменити презирање других, али је страшно кад човек сам себе презира. Верије је често говорио, да сваки човек има свога судију: своје огледало.

Он увиде да је Бернар сјетан, скоро простак у своме дугачком ограчу снаге и величине. Он беше уочио јасно у том хаосу развратних идеја, лажне поставке, које су увалиле Бернара у морално блато. Он увиде да је у Бернаровој души завладала будаласта охолост, и да би било узалудно, борити се против тога. Он дакле напусти свог, за њега мртвог пријатеља, рекав му једног дана:

— Ако гром, који удара охоле и таште, згоди и тебе, обрати ми се и позови ме. Као данас, нећу ни тада бити богат и сплан, али као и данас, наћи ћеш у мени искреног пријатеља, који ће ти одговорити: Ево ме!

Бернар га је пустио да иде. Дукат један и он је налазио оданости и пријатељства. Шта му је оно и требало? Није оскудевао дукатима. Али не! На коме ступију силе и енергије подигао се човек; ма колико био он охол паднут према људима и стварима, ма како тврд био његов окlop, опет нће моћи никад скрити

ском ради замене раније издатих им „билета становаша“, новим, који ће важити за ову годину. Који год надничар или праља нема још „билет становаша“, треба да приведе два грађанина за лично јемство, па да им се изда билет.

Према наредби Управе вароши, биће одговорни они грађани, који примају на стан надничаре и праље, ако ови немају „билет-пребивања“, и с тога су дужни пријавити их Суду општинском или дотичном одељку.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА.

Електрично осветљење у Русији. Русија не само што не изостаје иза других држава у увођењу електричног осветљења, но већ и знатно надмашује. Петроград и Москва сами броје да-нас око 1000 велики светилника и 120.000 мањих електричних пламенова. Царски двор, разна управитељства и биро-и, јавни локали, веће приватне куће снабдевене су електричном светлошћу.

При који прошле год. подигнута је у Петрограду велика централна станица која ће снабдевати електричитетом већи део вибурског квarta, академију медицинског факултета са разним њеним клиникама а и станицу финландске железнице.

И трамвајско друштво наутило је заменити електричним моторима парну снагу на својој линији „Кор-Форестје“.

Бреслава. Општински одбор вароши Бреслава решио се за зајам од 1 милијона марака, ради увођења електричног осветљења. Састављена је једна комисија од четири члана, и овој је поверена контрола над радовима, и набавка потребног материјала. Усвојен је пројекат куће „Siemens et Halske“ по коме ће једна централна станица снабдевати електричитетом за 8000 пламенова, а моћи ће се проширити на 30.000 електричних пламенова.

Поједине машине снабдевање струјом кругове од 1200 метара. Преко овог рејона радиће мрежа акумулатора које ће дају пунити централна стација.

Келн. И у Келну је већ уведено електрично осветљење по Сименсовом системи. Пламенови од 16 свећа јачине коштјају, за сваки сат по 6·06 фенига (око 8 п. дин.). Због локалних околности цена је у Келну скупља по у другим варошима, где пламен један кошта на сат 4—5 фенига.

божијем оку слабе делове свог оклона: неће моћи да се одржи на постигнутој висини. Усуд се налази на дну слабих лествица и снажно их дрми. Слаботиња, која се одржала да је снажна и силна, залуду се грчевито придржава, залуду се бори и брани. Видите ли је? Већ дрхти од страха, већ се љуља, хоће да падне — пала је.

V.

Вечера се продужила преко целе ноћи. Служила се најбоља јела и точила најскупља пића. Било их је шест особа, троје женских, троје мушких. Међу њима Бернар, Бернар са зажареним лицем, уснјаним очима Бернар — бедник!

Смејало се, викало, веселило до махнитости. Били су већ пијани и они и оне. — Оне беднице полунаште, уморене оргијом, али још не засићене.

Рад чега се сакунили? — Да се забављају. Много значи та реч: уживање. Велика је то ствар. Искунило се мало друштво оних, за које цео живот није писта друго до лов, ради засићења својих страсти. Бернар их је све био сакупио, другове довоје из клуба, даме нашао из кулиса или на улици.

(наставите се)

У
Н
К
Р

ВОДОВОДНИ СТЕЧАЈ

За нов водовод београдски имају се подићи у Макишу код белих вода ове грађевине: зграда за машине и казапе, димњак и шупа за угљ, с тога управа водоводна објављује овим писмену лицитацију за извршење ових грађевина.

Писмене понуде подносиће се најдаље до 9. Фебруара 1891. године б у вече, у запечатеном писму, адресоване „Председнику надзорне комисије за грађење водовода“ са означењем на куверти:

Понуда за зграде.

Понуде које после одређеног рока стигну неће се узимати у обзир.

Општи и летајисани услови под којима се овај посао у израду даје, могу се добити од потписане управе, где се могу и дотични планови погледати и свако друго објашњење добити.

Од Управе водовода 8. Јан. 1891. г. Бр. 43.

СТЕЧАЈ
— за марвеног лекара —

Општини вароши Београда потребан је марвени лекар, који ће поред годишње плате од 2.000 дин. имати још и приход од прегледа живих свиња, како од месара, тако и од трговаца.

Број свиња, које се годишње на овој општинској кланици коље прелази 15.000 комада.

Рок пријаве до 1. Фебруара тек. год. Треба приложити и диплому.

Од стране председништва општине вароши Београда, 12. Јан 1891. год. АБр. 77.

ПРЕГЛЕД
о долажењу и одлажењу путника

Железницом од 21. Дец. прешле године до 10. Јануара текуће године:

дошло отишло			
Из Србије са стране у Србију на страну			
5039	3157	4454	2326
104	331	181	268
5143 3488 4625 2594			

ВОЈНА ОБЈАВА

(о оделу за народне војнике)

Сходно предпису господина министра војног ЕОБр. 6481. З. тек. месеца и команд. дунавске дивиз. области ЕБр. 6316. од 9. тек. месеца, саопштава се свима обвезницима I. и II. позива народне војске следеће:

Кад прописаних тканина за одело обвезнику народне војске нема у варошима на продају, позват је домаћи привилеговани фабриканти тканина Браћа Минх из Параћина за извештај о најпробитачнијем начину, како старешине и

војници народне војске могу лако и брзо набавити чоху и сукно за ово одело, и одговорио: да је вољан у свима дивизијским местима: Београду, Нишу, Крагујевцу, Књажевцу и Ваљеву отворити филијале у којима би се могла добити у свако доба прописна чоха или сукно за одело народне војске. У том случају, кад се чоха или сукно набавља из филијала она би била скупља са 8 од сто од утврђене цене што би се у име провизијона морало давати продавцима.“

Да би народни војници дошли до јевтијег одела, фабрикант је изјавио, да се сви обвезници којима одело треба, могу са поручбином обратити непосредно, било самој фабрици тканина у Параћину, или главном стоваришту у Београду, па ма како била мала поручбина, која ће се одмах најтачније извршити. У том случају, осим незнатне поштарине, коју би обвезници имали да сносе, сви би остали трошкови отпали, а војници би имали сталну фабричну цену, дакле јефтиније него кад би чоху или сукно из филијала набављали.

Утврђене цене чохе и сукна за одело народне војске ове су:

1. Чоха за копоран и чакшире 7·50 дин. метар 2. Чоха сура за капе шајкаче 7·30 дин. метар. 3. Чоха угасито плава за шајкаче 9·37 динара метар. 4. Чоха црна за капе шајкаче 7·30 динара метар. 5. Чоха вишњева за капе шајкаче 8·50 динара метар. 6. Чоха гарава за капе шајкаче 9·00 динара метар. 7. Сукно за копоран и чакшире 6·00 динара метар.

Обвезници народне војске дужни су одело набавити, како би га приликом првог вежбања имали

Број 10261. Из канцеларије VII. пуковске окружне команде 13. Дец. 1890. г. у Београду.

ИЗВЕШТАЈ

о радњи царинарнице београдске на Сави у месецу децембру 1890. године.

I. Увозна радња. У току целога месеца увезена је са стране у Србију следећа роба, и то: 7.337 кол. разне робе у теж. 215.737 кил., 6 шлена соли 2.485.681 кил., 5 лађи дрва са 316 кубн. хвати.

II. Извозна радња. Извозна радња била је овака: Извезло се 55 кол. разне робе у тежини 635 кил., 207 бала кожа сирових у теж. 21.922 кил., 56 цака сувих шљива у теж. 3.734 кил. 277 кол. воћа спровог у тежини 10.550 кил., 80 к. буради празних у 240 кол., 1 бала њилима у теж. 4 кил., 1 кол. књига у теж. 30 кил.; 1 буре вина у теж. 130 кил., 407 цака ораја у теж 14.319 кил. и 34 цака мекиња у теж 2550 килограма.

III. Манипулација. У току овог месеца беше сведена на 1124 комада царинских експедиција, од овог броја долазе на: увозне 1076.. Извозне 39 провозне 4 и сместишне 5 комада.

IV. Приход. На каси одељка I добивено је на име ове радње у месецу Декембру и т.с:

1. Од царине и таксе држав. и општ 160.406·38

2. „ обртне порезе . . . . . 29.946·59

Свега 190.352·97

ТАКСЕ
за јавне забаве у општини београдској

I.
а) За свирање муз. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до . . . . . 5 д.
б) За свирање еа певањем вештака од 1 концерта 5 . . . . .
в) За свирање женског оркестра (Дамен-Капеле) 20 . . . . .

П.	
a.) За 1 игранку у локал I-ог реда	15 д.
b.) За 1 игранку у локал. II-ог реда	10 . . .
v.) За 1 игранку у локал. III-ег реда	>

III.	
a.) За панораму на дан	5—10 д.
b.) За разне представе и показивање вештина, дневно	10—50 „
v.) За менажерије и музеуме	5—15 „
г.) Циркус од представе	10—20 „
д.) За забаве „Тинга-Тинга“ т.ј. (певање, свирање и представљање) од вечера	50— „

IV.	
За друге врсте забава које овде нису предвиђене решаваје општински Суд засебно.	

V.	
За воду на савској пумпи.	
a.) Буре од 3 акова	00·5 дин.
b.) Буре од 6 акова	00·10 „
v.) Буре од 9 акова	00·15 „

ТЕЖИНА	ЧЕГА	100 к. просе- чна цена
килогр.		дин.
10.200	Брашна пшенична	18.40
62.993	Шипарке	—
94.296	Пшенице	13.60
	Кукуруза	10.50
	Ражи	
320	Бумура дрвена	6—
61.985	Јечма нова	11·50
31.612	Овса	12·40
2.414	Јабука	35—
741	Пасуља	28·50
5.212	Кромпира нова	11·50
1.492	Арпаџика	7·50
1.007	Црна лука	5·50
	Меда	4·50
283	Ораја	28—
	Грожђа	—
90	Крушака	23—
	Воћа разна	
	Живине урађене	
30.000	Угљена камена	—
52.513	Шљива сувих	61—
18.340	Сена	5·80
	Сламе	—
72	Масти	119
524	Кајмака	120
	Разне зелени	—
708	Сира	80—
	Луча	—
3.300	Коже суве	—
	Катрана	—
	Црева урађена	—
	Паприке алеве	—
	Свиња дебелих	75—
	Рибе фришке	
	Сува меса, пршуте	—
1.320	Креча	3·50
	Земље лончарске	—
	Купуса кисела	—
	Камена праста	—
	Дрвенарије разне	—
	Вина	38—
	Ракије комове меке	—
540	„ шљивове меке	50—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА.